

Vi er ikke så viktige som vi vil ha det til

Av Lars H. Gulbrandsen, forsker ved Fridtjof Nansens Institutt
(Innlegg i Aftenposten, 14.09.02)

Det nylig avsluttede Verdenstoppmøtet om miljø og utvikling i Johannesburg samlet statsledere, regjeringssjefer og ministre fra mer enn 100 stater. Norge var godt representert, med statsminister, miljøvernminister, utviklingsminister og en stor delegasjon. Vi som deltok som observatører følte oss hverken ensomme eller unike som nordmenn.

Det var imidlertid en unik opplevelse å komme hjem og lese norske aviser. Her fikk vi inntrykk av at toppmøtet stod og falt på den norske innsatsen og at Norge til slutt reddet det hele fra fiasko. Da er det pussig å tenke tilbake på minnene fra Johannesburg; vi fikk inntrykk av at konferansen dreide seg om helt andre ting enn Norges innsats. Aktørene som var mest i fokus var de tre velkjente blokkene USA, EU og G-77/Kina (gruppen av utviklingsland). Et søk i utenlandske aviser avslører at omtalen av "den norske innsatsen" glimrer med sitt fravær.

Et velkjent argument fra nei til EU-siden, er at Norge ved å stå utenfor EU kan spille en sentral og selvstendig rolle på den internasjonale arena. Dette argumentet ble nylig gjentatt i forhold til Norges rolle i Johannesburg på en nei til EU-konferanse om EUs miljøpolitikk. EU-debatten må få gå sin gang, men mitt anliggende er at virkelighetsforståelsen i Norge kan avvike betydelig fra den man får ved å betrakte Norge utenfra. Kanskje kan vi spille en viktig rolle i internasjonale forhandlinger som et blokk-uavhengig land, men denne rollen må ikke blåses opp utover enhver rimelig dimensjon. Norske medier legger vekt på den norske innsatsen fordi dette er en interessant vinkling for norske lesere. Norge er og forblir derimot et lite land i verden, selv om vi selv liker å tro annerledes. Det er en sannhet, ikke en påstand.

Norges innsats på miljøtoppmøtet skal ikke underslås. Og kanskje er norske byråkrater av og til glade for at de slipper EUs langdryge og hyppige koordineringsmøter i internasjonale forhandlinger. Men at vi får mer innflytelse ved å stå utenfor EU-blokken er ingen sannhet; det er en påstand.